



ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; П'ЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. "Свобода": Б'юрген 4-0207 4-0237 Тел. У. Н. Коней: Б'юрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

АРМІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ПОЛІПШЕННЯ ШПИГУНСЬКОЇ СИСТЕМИ

Вашингтон, 18 серпня. — Команда армії оприлюднює спостереження, що Злучені Держави, одні між іншими великими державами, є далеко позаду в організації світової шпигунської сітки і розвідної служби, яка є необхідною, якщо нація хоче остатися живих в нашому атомовому віці. Армія твердить, що безупинна безпека й свобода нації залежать в теперішньому часі від "найбільшій і найвидатнішої розвідки і проти-розвідної служби, яку лише американська енергія й фантазія зможе придумати. Її треба розвинути нагло, бо вже немає часу для проволонки".

Докладніше про цю справу сказано в брошурі, "Армід Форсес Ток", яку роздається тепер американським воїнам по цілому світі. У брошурі висловлене припущення за минулі роки змагання для створення центральної агенції при координуванні американської розвідної служби.

СТЕНТОВА КОМІСІЯ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕННЯ СКИТАЛЬНИКІВ У ПЕНСИЛВАНІЮ

Гарісбург, 19 серпня. — Губернатор Дж. Доф назначив Пенсильванську Комісію для Переміщення Осіб, які заплановано буде заохочувати розміщенням нових іммігрантів, які придуть з європейських країн. Губернатор видав дуже теплий запис до населення стейту, щоб допомогти новим іммігрантам знайти пристановище в новому краю і так причинитися до розв'язки скитальчого питання.

КОСЕНКІНА ПІДУПАДАЄ НА СІЛАХ

Нью-Йорк. — Оксана Косенкіна, совєтська учителька, яка кинулася з вікна консуляту в четвер минулого тижня в самотньому намірі, знаходиться в критичному стані, хоча дістала кілька разів свіжої крові. Її примістили в шпіталь з оксигеном і на 9 годину ранку в четвер 19 серпня, допущено совєтського консула Ломакіна до шпіталью Рузвельта, де вона лежить підчас недуги. Консулові дозволено взяти з собою лютого йому лікаря для наряди з іншими лікарями, які доглядатимуть Косенкіну, поставлено однаке застереження, щоб лікар мав дозвіл виконувати практику в стейті Нью-Йорк.

ТРУМАН ВІДВІДАЄ ВСІ ОКОЛИЦІ ДЛЯ АГІТАЦІЇ

Вашингтон. — Підчас передвиборчої кампанії президент Труман поїде до кожної околиці з промовами, як це оприлюднив президентський Комітет, сен. Гаверд МекГрат. Президент присвятив багато часу на поїздки від половини вересня до кінця жовтня, а перериватиме подорож тільки на те, щоб поглядати важливі урядові справи. У плані президента знаходяться теж подорож в південні стейти.

МОРСЬКИЙ СТРАНК СТРИМАННИЙ

Нью-Йорк. — Морська юнія Атлантичного побережжя добила згоди з 35 корабельними підприємствами в справі підвищення платень для своїх човнів у висоті від \$5.23 до \$30.32 місячно. Пересічно це дає підвищення по \$25 кожному морському, однаке підвищення обов'язує взад, від 15 липня. Угода має

Америка називає Дунайський пакт „совєтським поневоленням“ народів

Вашингтон, 18 серпня. — Департамент стейт видав формальну урядову заяву в справі заключеного щойно міжнародного Дунайського пакту, назвавши його продуктом совєтського „вимушення“ і доказом трікового совєтського „визволення“ наддунайських народів. В гостро зредатованій комунікаті департамент заявляє, що нова міжнародна конвенція в справі плавання на просторі 1,750 миль на Дунаю, є накинута Росією, щоб „узаконити її теперішню монополію в перевозі товарів на Дунаю“.

„Совєтський Союз, своєю поведінкою на конференції в Београді замкнув одні з головних дверей для торгівлі з Заходу на Схід“ — сказано в американській заяві. Цю поведінку схарактеризовано як „постійний совєтський диктат“, який вимагає цілковитого піддання совєтському імперіалізму. Разом з оцією заявою департамент стейт оприлюднив протест Кавендіша „Кенонна, американського делегата на Дунайській Конференції проти пакту з поданням причин, чому Америка й інші Західні держави його не підписали“.

МАРШАЛ ВІДКИДАЄ СОВЄТСЬКІ ЗАКЛАДИ В СПРАВІ КОСЕНКІНИ ЯК БЕЗПІДСТАВНІ

Вашингтон, 19 серпня. — Сьогодні буде оприлюднений зміст ноті, яку вислав департамент стейт до Совєтів через амбасадора Александра Панюшкіна в справі совєтської учительки Оксани Косенкіни. У ноті відкинуто як цілковито безпідставні різні закиди, пороблені чи то совєтським консулом в Нью-Йорку Яковом Ломакіном чи амбасадором Панюшкіном, наче б то уряд Злучених Держав був у змові з кимсь для скоплення Косенкіни. На пресовій конференції секретар Маршалл заявив, що Америка взяла цю справу дуже серйозно і мусить на нею відповісти зааргументовано, що Совєти вивадили фальшиву справу, яка набрала міжнародного розголосу. Маршалл сказав, що докопання урядових чинників не найшли ніяких доказів на совєтській твердженні в справі совєтських учителів, які не хотіли вийти з Америки. З тону, в якому промовляв Маршалл, кореспонденти набрали враження, що відповідь Злучених Держав містить в собі дуже побажаний осуд совєтської поведінки і не є виключено, що в ноті міститься домагання до Совєтів, щоб вони забрали з Америки консула Ломакіна, як „неприемливу людину“.

МОСКВА ЗНОВУ ПОСИЛЮЄ БОРОТБУ ПРОТИ ЦЕРКВИ І РЕЛІГІЇ

Москва, 19 серпня. (ЮР) — В совєтській пресі знову почали друкуватися статті та заклики до скріплення боротьби проти церкви і релігії. Вчора орган совєтської армії „Красная Звезда“ надрукував довгу статтю якогось „професора“ С. А. Токарева, в якій викazuje велику шкоду з релігії для триумфу комунізму та визнається до боротьби проти поширювання релігійних „пересудів“.

ПРИКАЛО 200 СКИТАЛЬНИКІВ

Нью-Йорк, 18 серпня. — Кораблем Марін Савлов приїхало з Бремергафен 200 нових іммігрантів з європейської скитальщини. Найбільше було тим разом литовців, яким у лекціїнах переїзд Краєва Католіцької Конференції. Між іммігрантами були професори, які мають дістати становища в американських школах завдяки старань цієї організації. Зпоміж українських скитальників приїхало 9 родин. З них дві третини через католицький комітет, а одна третина через організацію Світових Церков. Між українськими іммігрантами був один священик. Ново прибуваючі представляють положення скитальників просто розпучливе, особливо в Відні, який є окружений совєтськими військами. Серед скитальників в Німеччині — кажуть вони — шириться в застрашуючій швидкості туберкульоз, виснаження, недоліження.

27-е вето Совєтів в Раді Безпеки проти членства Цейлону в О. Д.

Лейк Соксес, Н. Й., 19 серпня. Совєтський представник в Раді Безпеки ОД скористав вчора вже 27-й раз зі свого великогодержавного права спротиву прийняттю Цейлону в члені Організації Об'єднаних Націй.

Цей вже було сьоме вето Совєтів проти прийняття нового члена до цієї міжнародної організації. Попередні совєтські вета під цим оглядом були звернені проти Австрії, Італії, Португалії, Ірландії, Фінляндії і Трансйорданії. Совєтське становище підтримував тільки другий совєтський представник від імені України.

Свій спротив Совєти мотивували тим, що хоча Цейлон формально проголосив свою державну незалежність, то він все ще залишився британською колонією з британським губернатором. Британія, Китай та інші країни гостро нап'ятували совєтське становище, а представник Аргентини у зв'язку з цим знову заповів акцію проти великодержавного вета, що його Совєти так часто надуживають.

СОВЄТСКА ПРОПАГАНДА І АМЕРИКАНСКА ДІЯСНІСТЬ

Женева, 19 серпня. Американський представник на сесії Економічної і Соціальної Ради ОД, В. Торп, відповідав вчора на совєтські твердження в справі положення робітництва в світі, протиставляючи пустим більшовицьким фразам факти з американської робітничої діяльності. В своїх твердженнях він підкреслює чотири головні факти з положення американських робітників, якими не може похвалитися жодна країна, а вже найменше рабська совєтська система. До цих фактів він зарахував головне: вільний характер робітничих контрактів, що дає робітникам повну

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ВИСЛОВИЛО ПОДЯКУ У.Н.С.

Департамент скарбу переслав на руки головного представника У.Н.Союзу, Миколи Мурашка, окреме письмо з подякою за активну участь цієї організації в кампанії продажу державних ошадних бондів. Згідно з останнім повідомленням секретара скарбу Снайдера цих бондів досі розпродано на загальну суму 2,798,183,000 доларів. В листі звертається увагу на ці користі, що їх має наша країна з цієї акції, головне для її господарської стабілізації та для успішної боротьби проти інфляції. Як відомо, У.Н.Союз сам має інвестованих в цих бондах 3,888,250 доларів, як теж постійно веде і підтримує акцію закупки бондів його членами. Листа з подякою, датованого 16-го серпня, підписав краєвий директор відділу ошадних бондів, Вернон Л. Кларк.

О.Д. ОСТЕРГАЄ ЖИДІВ І АРАБІВ

Лейк Соксес, Н. Й., 19 серпня. Рада Безпеки ОД остерегла жидів і арабів, що вона поборить заходи для конкретної акції для збереження примир'я в Палестині, якщо його далі буде порушувати. Остерогу видано у зв'язку з новими твердженнями про такі порушення.

БУВШИЙ ШЕФ ШТАБУ ЮГОСЛАВСЬКОЇ АРМІЇ ВБИТИЙ ПРИ СПРОБІ ВТЕЧІ ДО РУМУНІЇ

Београд, Югославія, 18 серпня. Югославське міністерство внутрішніх справ повідомило вчора окремим комунікатом, що ген. Арсо Йованович, бувший шеф штабу югославської армії під час війни, був вбитий прикордонною сторожою вранці 12-го серпня при спробі втечі до Румунії. В цьому ж комунікаті стверджується, що разом з ген. Йовановичем втікало ще трьох інших, при чому разом з ним був вбитий Светоліт Арабач, завідагель прикордонного совхозу, ген. Бранко Петричич був зловлений прикордонною сторожею і тільки одному, полк. Владо Дапчевичу пощастило втекти. Згадані особи солідаризувалися з Комінформом в його виступі проти „ухилів“ Тіта і югославської комуністичної партії та втікали до Румунії з метою очолювати підпольний партизанський рух правовірних комуністів проти Тіта.

свободу у виборі і зміні праці; 2. робітничі професійні спілки, вільні від урядової контролю; 3. високо розвинена система робітничих законів і 4. повна свобода преси, слова і зібрань. Все це, рівночасно з висотою заробітків та високим життєвим рівнем робітничого положення в „капіталістичній Америці“ безконкурентним в світі.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ НЕ ПІДПИСАЛИ ДУНАЙСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ

БРИТАНІЯ І ФРАНЦІЯ ЗДЕРЖАЛИСЬ ВІД ГОЛОСУВАННЯ, АМЕРИКА ГОЛОСУВАЛА ПРОТИ; ДУНАЙСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАКІНЧИЛАСЯ СОВЄТСЬКИМ ДИКТАТОМ.

Београд, Югославія, 19 серпня. — Склика на підставі рішення Ради міністрів закордонних справ чотирьох великих держав та за ініціативою західних союзників конференція в справі міжнародної контролю річковоплавання по Дунаю закінчилася вчора ввечері. Запропонований Совєтами договір, що віддає Дунай практично в користування і під контроль виключно Совєтського Союзу, прийнято одностайно більшістю голосів Совєтів та їх сателітів. Процедура голосування можна собі уявити з факту, що совєтський представник А. Вішинський, який був председником останньої сесії, протягом 20 хвилин зібрав разом в поодиноких справах аж 57 голосів. Руки совєтських делегатів майже ввесь час були піднесені вгору. Представники західних країн не взяли участі в голосуванні, тільки американський представник в кінцевій декларації назвав цю конференцію „циничною комедією“ та „ганьбою“ совєтської більшості. В результаті він ствердив, що перед відкриттям конференції Дунай був мертвою рікою й такою ж він залишиться тепер, з одною тільки зміною, що цей стан формально легалізували Совєти та їх сімох наддунайських сателітів.

НИМЦІ ДОБРОВОЛЬНО ПРИЙНЯЛИ ЗАПРОПОНОВАНИЙ ЗАХІДНИМИ СОЮЗНИКАМИ РЕЖИМ

Франкфурт над Майном, Німеччина, 19 серпня. — Тут проголошено стенографічний текст наради представників західно-німецьких країн з 21 і 22 липня, отже на кілька днів перед формальним прийняттям німцями західної пропозиції щодо створення західно-німецької держави. З протоколу виходить недовозначно, що німецькі представники самі й добровільно погодилися та прийняли постанови Лондонської конференції в цій справі.

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКІНЧЕННЯ МОСКОВСЬКИХ НАРАД

Москва, 19 травня (АП). З поінформованих дипломатичних джерел тут заповідається вже швидке закінчення дипломатичної акції західних союзників перед совєтським урядом в справі Німеччини. Зі совєтського боку натякається, що ці Московські розмови мають б закінчитися швидким скликанням конференції Ради закордонних міністрів чотирьох великодержав, що розглянула б цілість проблеми Німеччини. Західні дипломати мали б відбутися ще одну конференцію зі совєтськими представниками, правдоподібно вже сьогодні.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМАНДАНТ ПРО ПЕРЕМОГУ ПРОТИ СОВЄТСЬКОЇ БЛЮКАДИ

Берлін, 19 серпня. — Командант американського сектора Берліна, полк. Френк Л. Голі, заявив вчора, що совєтська блоkada для виморення голодом населення Берліна не мала успіху, що треба завдякувати головно західній авіації. У висліді, Совєти злилися в інших засобів для здобуття контролю цілого міста, завершуючи насамперед його поділ та розбиваючи спільні інституції. Вчора Совєти заповили доставку 60,000 тонн вугілля для свого сектора та для тих німців зі західних секторів, які зареєструвалися в совєтському секторі. Звертається увагу на дотеперішню повну безупинність Совєтів в заходах перекласти на свій бік населення Берліна.

ГРЕЦІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАКІНЧЕННЯ АЛБАНСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ

Атени, 19 серпня. — Грецький уряд звернувся офіційно за посередництвом О.Д. до уряду Алябанії, домагаючись закінчення його інтервенції у внутрішніх справах Греції. Грецькі власті, як теж комісія ОД мають безсумнівні докази, що албанський комуністичний уряд бере активну участь в допомозі червоным партизанам в Греції. Очишувальні дії проти більшовицької на фронті в горах Гримальос грецька армія продовжує з успіхом.

ФРАНЦІЯ ПІДДЕРЖУЄ ПЛАН ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Париж, 19 серпня. — Французький уряд вчора виніс офіційне рішення відповісти позитивно на письмо Координаційного Комітету європейських федералістичних рухів та рішив призначити делегата на підготовчу конференцію для створення європейського парламенту. Конференція мала б відбутися в Брюсселі в найближчому листопаді. Подібні запрошення цього Комітету були вислані теж урядові Британії та інших європейських країн і Франція є першою з них, що на це офіційно відповіла. Рішення французького уряду вважається далішим важливим кроком в розвитку європейського федералістичного руху, очолюваного бушим британським прем'єром Вінстоном Черчилем.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BYRANT 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧЕРГОВІ ЗАВДАННЯ

Іх, цих завдань, у нас багато, дуже багато. Думаємо про наш американсько-український загальний та його центральні представництва, Конгресовий і Допомоговий Комітети.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет в основному намагається держати нашу громаду в постійному курсі справ. З часописних повідомлень, з громадських зборів та з окремих видань і листів кожний має можливість познайомитися з виконаною цим Комітетом роботою і рівночасно з його далішими завданнями. Кожному відомо, що найбільш турботою ЗУАДКомітету є зараз справа переселення українських скитальників на постійне до американських країн, головне до Злучених Держав, користаючи з нового закону. Тут Комітет потребує якнайширшої і найбільшій співпраці загалу, без якої залишатися без успіху навіть найбільш зусилля самого Комітету. Ця співпраця зводиться до двох головних завдань та обов'язків загалу громадянства: 1. Повставити Комітетові розпорядження найбільшій кількості посвідчень про забезпечення праці і мешкання новим іммігрантам та 2. Забезпечити Комітет відповідними грошовими фондами на ведення його допомогової акції. На цьому місці вже підкреслювалося, що коли б наш загальний так виконував свої завдання і обов'язки у відношенні до вибраного ним Комітету, як їх виконує сам Комітет, то результати цієї праці були б безпорівнянними більші. Комітет мінімальними фондами розбудував велику організаційну сітку, створив прикладне представництво в Європі, увійшов в найширші міжнародні стосунки, здобув для нашого Комітету і для українського імені повний респект і увагу в міжнародних колах, в останньому вже поробив та продовжує з успіхом робити далішні заходи для вможливлення переселити до цієї країни якнайбільшу кількість українських скитальників та при американській допомозі, не згадуючи вже за ту практичну правну, моральну і матеріальну допомогу, що він їх постійно дає українським скитальникам.

А що можна сказати про наш загальний у зв'язку з цим самим справою? За весь час існування Комітету цей загальний не спроможний зложити бодай пів мільйона доларів, а про надіслання посвідчень для вможливлення переселення скитальників краще і не згадувати. Це все, не зважаючи на постійні заклички та на ці без сумніву великі успіхи, що ними може виказатися в праці сам Комітет. Від загалу цей Комітет має справді слів велику силу, але конкретної підтримки далеко менше ніж потребує і як її загальний міг би дати. Провірити цей стан та дати якнайбільшу підтримку цьому Комітетові це перше наше завдання.

Не краще, якщо не гірше мається справа відношення нашого загалу і до другого нашого центрального Конгресового Комітету. Кілька місяців вже ведеться кампанія за збіркову необхідності фонду на політичну акцію. І результат ще не дав навіть п'ятої частини того, що повинен дати. Ми жаліємось часто, що Комітет не виконав, або не виконав своєчасно однієї, чи другої справи, що не розгортає належної активності і т. д., замість поставити перше запитання, чи ми самі вже виконали наші завдання у відношенні до Комітету, що є передумовою його праці. З усіх боків підносяться гололозі за домаганнями більшої активності, більше публікацій, всього більше, бо ж земля горить під ногами. При цьому ставиться за приклад Комітету інших національних груп, забуваючи поставити рівночасно за приклад ці мільйони доларів, що їх ці групи складають на потреби своїх Комітетів.

Чи потрібно це прецизувати наші завдання? Відповідь повинен дати наш загальний.

На екрані політично кризи

Вже більше двох тижнів дипломати в Москві бігають зі своїх амбасад до Кремля і назад, оббивають Сталінові пороги та витрачають час і нерви на розмови зі советськими представниками. Але досі ще ніхто з відповідальних державних мужів і політиків ані словом не вняв та не насвітлив перебігу і дотеперішнього результату тої дипломатичної гри в підмурки. Проте, на цю тему вже появилася безліч найрізноманітніших міркувань і всі вони зводяться менш-більш до того, що шкода часу і грошей. Тільки найвищий мислитель, що советсько-демократичну кризу можна розв'язати дипломатичними розмовами. З боку західних державних мужів, вправді, часто можна ту переконання почути, але це належить до "дипломатичного говоріння" і годі було б вимагати інших слів. Це ж не треба аж дипломата, ані державного мужа, щоб знати, що всі розмови зі Советами є киданням гороху до стіни.

В теперішніх дипломатичних розмовах в Москві головною темою є Берлін і Німеччина. Але ці справи в жодному разі не є головною причиною кризи. Вони, радше, є вже наслідком, найбільш драстичним наслідком та тільки проявом теперішньої політичної хвороби світу. Було б безглуздя думати, що наслідки хвороби можна б лікувати, не лікуючи самої хвороби, точніше, не усунувши її причин — бакції, яким в цьому випадку є цілий Советський Союз, ціла його система і політика. Тільки повна і ґрунтовна ліквідація большевизму, і ліквідація з центру, може привернути світові мир та створити першу найголовнішу передумову тривкої стабілізації міжнародних відносин. Берлін і Німеччина є тільки незначним фрагментом в цілому комплексі справ, що їх ніколи не можна буде вирішити при круглому столі, маючи за партнера большевизм. Як довго існує большевизм, так довго існуватиме політичний шантаж і постійна загроза війни.

Берлін і Німеччина далеко не висчерпують сьогодишньої політичної кризи. Дунайська конференція в Білгороді, Близький і Далекій схід, всі міжнародні справи, дослівно всі, є під знаком тих західно-советських суперечностей, яких ніколи не розв'яже і не вирішить дипломатія. Західні союзники з Америкою на чолі можуть ще робити Советам багато односторонніх компромісів і уступок, але вони не можуть зробити останньої, іменю, не можуть відступити Советам себе самих. А це є кінцева мета большевизму і в зма-

ганні до цієї мети не зупинять його жодні компроміси, якщо не зупинить його єдиний зрозумілий для нього аргумент: меч. Звичайно, в міжчасі міг би ще трапитися якийсь "де-ус екс махін", що заощадив би світові нову м'ясорубку, але це був би тільки надзвичайний припадок, як який в політиці ще найменш можна покладатися.

Інтересне світло на теперішню західно-советську кризу кидает з черги м. і. справа колишніх італійських колоній. Вона ще якось вивіє від Берліна та Німеччини характеризує советську політику і не залишає жодного сумніву щодо відповідальності за кризу та щодо напрямних советської політики.

Отже, італійські колонії. В Європі большевики припадком воювали, бо до війни заставив їх їх прийняти Гітлер. В кожному разі воювали і це вже творить відповідну базу їх претензій, хоча в жодному разі не тих, які вони видають. В Азії Совети не воювали. На шість днів перед закінченням війни Америка запросила їх до участі в перемозі, до якої вони причинилися найвище тим, що своєю дружбаю з Гітлером і Японією захопили цю останню до війни з Америкою. Але за це їм належить все інше, тільки не призначення від Америки. Проте, Америка має добре серце, ще ліпшу волю і не тільки простила большевикам їхні інтриги, що довели до агресивної війни проти Америки, але ще й готова була прийняти їх до участі в тріумфі здобутої американською кров'ю перемоги. Пустила Америка большевицького пса під далекосхідний стіл, а він вискочив на стіл і тепер відомо, що там діється.

Але що сьогоднішнє виглядає справа в Африці. Італійські колонії звільнили американські і британські армії своєю кров'ю і своєю зброєю. Совети в цій справі дослівно ані пальцем не кинули. Навпаки, вони весь час були проти будь-якої кампанії союзників в Африці, домагаючись "другого фронту" в Європі. Цього не можна їм брати за зле, бо ж відомо, їх союзник Гітлер був загнав їх вже додому до Азії і без американської та британської допомоги там була б скінчилася вся советська "доблесність" і "мудрість". Америка і Британія визволила Советів і італійські колонії. Сьогодні нагоди Совети видивляють до цих колоній такі претензії, якби то не Америка і Британія там сказали перше і останнє слово, але навпаки, відіграли якусь там незначну роль як причіпка до Советів.

Фактичний стан з цими колоніями коротко такий:

Рідиться про Еритрею над Червоним морем в Африці, про Сомалі над Індійським океаном, та Лівію з Триполітанією в Еритрею в північній Африці від Египту до Тунісу над Середземним морем. Росія ніколи в історії тут жодної ролі не грала, але це ще не означає, що вона не хотіла би грасти. Навпаки, навіть дуже хотіла би, як це виказує її теперішнє становище. На конференціях в Тегерані, Ялті і Потсдамі західні союзники, головний покійний президент Рузвельт, дали Советам в міжнародній політиці чистий чек і ці тепер записують собі відповідно до своїх бажань. Вони його записали і в справах італійських колоній, які у висліді опинилися під чотиридержавним розглядом. Совети з місяця зайняли опозиційне становище і справа тепер має опинитися на терені ООН. І тут створюються нові комплікації, бо до голосу приходять цілий ряд заінтересованих і незаінтересованих малих країн, що роблять цю проблему об'єктом торгу не зі загального міжнародно-політичного становища, але своїх власних інтересів. Арабські країни, південно-американські та всі інші узагалі свій голос в цій справі не від потреб колоній загального положення в світі, але у великій мірі від того, скільки, чого і від кого їм почасти виторгнути в їх власних справах. Тим самим справа цих колоній не буде справою безпеки та охорони Середземного моря, Суецького каналу, чи відбудови Італії, але власне справою політичних торгів.

Звичайно, Америка мусить тепер їсти те, що наварила собі, становищем до Советів під час війни і в Тегерані, Ялті та Потсдамі, даючи Советам підписаний чистий чек. На цю тему ми не будемо сказати відповідне слово покійний президент Рузвельт, але його вже нема і цілу справу доводиться тепер полагоджувати Маршалові. І з неї він витягає тепер відповідну науку в даліших стосунках зі Советами.

У зв'язку з цим вирінає запитання: який глудз мають теперішні переговори в Москві та взагалі ціла дипломатична акція західних союзників? Вона без сумніву має свій глудз, бо навіть якщо б вона не мала жодного іншого успіху, то вона створить легально правне тло, на якому і вирішиться проблема советсько-західних суперечностей єдино можливим у відношенні до Советів способом і засобом. Америка в кожному разі рішеш — як це заявив свого часу президент Труман — "заплатити ціну миру, або війни". Вибір все ще залежить від Советів, як причіпка до Советів.

Скільки українських скитальників в Європі?

(Власна кореспонденція з Європи).

Справді: скільки ж наразі українських скитальників живе тепер в європейських державах? Скільки синів і дочок українського народу опинилось у висліді другої світової війни в краях середньої і західної Європи по цей бік залізної завіси, де коротають менше чи більше злиденне життя? Спробуємо дати на це питання відповідь, хоч згорі мусимо зазначити, що вона не може бути повної точна й висчерпна.

Як загально відомо, найбільше українських скитальників перебуває ще й досі в Німеччині, в усіх трьох її окупаційних смугах: американській, англійській і французькій. Нещодавно Центральне Представництво Української Еміграції (ЦПУЕ) в Німеччині оголосило, що по його даним на території цих трьох смуг Німеччини жило в дні 1. V. 1948 р. кругло 101,000 українців у таборі і коло 15,000 приватно, отже разом 116,000. Коли ж взяти під увагу, що якась — правда, дрібна — кількість українців живе ще й досі по таборах російських і польських, особливо в англійській і французькій смугах, де вони з різних причин не признаються до української національності, то число всіх українців у Німеччині можна сміливо піднести до 120,000.

Це число покривається в загальному з даними "Шематизму духовенства Української Католицької Церкви в Німеччині", що виїшов накладом Апостольської Візитатури для українців католиків у Німеччині з кінцем лютого 1948 р. (стор. XXVIII+116, форм. 8°). З того шематизму — першого на європейській еміграції українського церковного шематизму, що має велику цінність передовсім як важливий інформаційний посібник у наших церковних справах в Німеччині — виходить, що в усіх 3-х протопресвітератах української католицької церкви в Німеччині, які відповідають трьом окупаційним смугам, живе 69,256 українців католиків. На тих самих теренах живе 36,146 українців православних (головно вірних УАПЦ), 1,295 римокатоликів, 405 протестантів (кілька груп) і 207 інших. Разом це дає на терені всієї західної Німеччини 107,307 українців. Але що дані того шематизму далеко не повні, бо ж годі було зібрати точні цифри українських вірних при постійному пересуванні таборів для скитальників та їх ліквідації і, що з цим зв'язане: при постійних змінах і мандриках наших людей, то й число українців у Німеччині, що

їх подає цей шематизм, дещо занижене. Це число треба би піднести бодай на кільканадцять тисяч, що й підносила наша критика. Отже — як уже сказано — дані шематизму не далеко відбігають від даних ЦПУЕ, себто можемо сміливо прийняти, що в половині 1948 р. жило в Німеччині к. 120,000 українців.

Друга держава, що мала в себе донедавна дуже поважне число скитальників українців, це Австрія. В рр. 1945-6 жило на її території понад 50,000 українців. Сьогодні, з уваги на масові виїзди наших людей з Австрії, залишилось там, за даними Українських Комітетів, не більше, як 20,000 українців, при чому й це число меншає з дня на день.

Третя держава, що дала була після закінчення другої світової війни захист теж поважній кількості українців, це Італія. Та з хвилиною переїзду вояків 1. Української Дивізії (б. дивізії "Галичина") в Англію і кількох більших транспортів українців, що виїхали звідти головно в південну Америку, число українців, що залишились і досі в Італії, невеличке, подібно як невеличка кількість українських емігрантів перебуває сьогодні в Швейцарії.

Зате дуже сильно заступлені українці у Франції. Правда, велика більшість їх живе там, що з часів між двома світовими війнами, бо крім політичних емігрантів — тоді виїздили у Францію масово наші селяни з Галичини й Волині на т. зв. сезонну працю і залишились там досьогодні. Разом з своїми емігрантами, що прибули у Францію вже по недавній війні і прибувають постійно далі, там нараховують тепер від 80-100 тисяч українців. Можна надіятися, що незабаром дістанемо точну цифру українців у тій державі, бо саме тепер наші тамешні громадські чинники передають спис українців у французькій республіці.

Доволі поважно зросло в останніх роках число українців у державах Бенелюксу, себто в Бельгії, Голландії і Люксембургу. Особливо в Бельгії, куди в минулому році виїхало на працю (головно в копальнях) багато молодих українців з Німеччини, помітно збільшилось число українських скитальників, яких нараховують там тепер кільканадцять тисяч. В Голландії живе кілька тисяч, в Люксембургу всього кількост українців.

(Докінчення на стор. 3-тій)

ІВАН КРАВЧЕНКО.

Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і нечисленним жертвам комунізму — присвячує. Автор.

20)

Оце, ще одна правдива і яскрава сторінка масового нищення, "іншої контрреволюції" і будівлі "щасливого колективного життя" в країні "квітучого соціалізму" під проводом партії Леніна — Сталіна, під "мудрим" проводом її "геніального" вождя, "товарища" і "друга", "батька", "вчителя" і "надхненника" — "рідного" Сталіна. Як там не було, а в 1930 році, переферія рапортувала своєму надхненникові Сталіну про "досконале" виконання плану загальної колективізації на 100 відсотків.

Але коли в Москві підрахували, що колективізація коштує життя 6-7 мільйонам людей, що було безліч повстань, — придушених Чекою та військом, то кажуть, що сам головний кат — Сталін, зблід, затрусився і через газети "Правда" та "Ізвестія", (доре, про ці газети кажуть так: "в "Правді", не шукай правди, а в "Ізвестіях" — ізвестій", або в "Правді" не шукай правди, а в "Ізвестіях" не шукай правди.) проголосив свою відому статтю "запаморочення від успіху". В ній, "батько", перекладає всю відповідальність за ті мільйонні жертви загальної колективізації на виконавців його волі, "Пе-

крекрутили", (писав він), наробили "помилку", які-такі і т. д., (а його хата з краю він нічого не знає), а він як і завжди, "добрий", "батько", а деякі комуністи роблять людям кривду, а він? — він ні.

Але він нічого не зробив, щоб виправити ті "помилки", щоб повернути хоч одну жертву тих "помилку" з заслання і повернути йому майно, пограбоване його учнями. Він виправдував себе перед обивателями і перед майбутньою історією в яку він прагне потрапити, як великий пророк і страждальний комунізм, але історія вже дала сама йому ім'я і теж "Великого", але не пророка, а людодіа і ката. Такі ж самі наслідки, які принесли з собою перші роки революції, які вилились в 1922 році в жахливий голод, такі ж самісні наслідки дали будівництво колгоспів і його "щасливе замовне життя" в 1933 р. знову виключно на многострадалному народі українському. В 1933 році, повторюю, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла

пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла

пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла

пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла

пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла

пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла пряма акція знищення свободи, виключно на Україні, повторився 1922 рік. Знову страшний голод на родючих землях України.

Майбутні "генераліссіму" готувались до війни з капіталізмом і робили величезні запаси провіанту. Елеватори та склади України і в Росії тріщали від переповнення зерном, яке в тому ж 1933 році, що називається, "під мітлу", позбирали з колгоспів України, оббілюючи повернути зерно на харчування і посів, але "забули" повернути. Знову люта, голодна смерть шалено гуляла по Україні. Знову пухли від голоду, знову потріскана, спухла шкіра, знову випадали людодіа, знову мати рубала на куски власну дитину, варила і їла... їла... і вимирала. Знову мільйони ні в неминучих жертв проковтнув ненажерливий молюх-Сталін зі своєю зграєю.

Коли ще дехто в 1922 році не розумів, що тоді вже йшла

Звертайте позички зятягнені в „КОДУС”-і

Від редакції: На прохання Комісії Допомоги Українському Студентству в Європі друкуємо цей заклик з думкою, що й в Злучених Державах вже перебувають поодинокі українці, що з цієї допомоги користали. Їх завданням тепер було б насамперед відгукнутися на цей заклик. Треба сподіватися, що йому приділить належну увагу теж загальне громадянство.

Майже 10 років минуло від хвилини, коли заходами українського громадянства засновано „Комісію Допомоги Українському Студентству” („КОДУС”). Згодом засновано теж її філії поза кордонами краю та розгорнуто являють працю для й в а ж л и в і ш о ї справи, яка постійно у нас існувала й існує, а саме, для збирання й оруджування фондами, що всеціло призначені на допомогу українській, високошкільній молоді. „КОДУС” повстав як продовження праці „Товариства Прихильників Освіти”, якої завданням було підпирання впродовж близько 20 років української студентської, високошкільної молоді так в краю, як і за кордоном. Нав’язуючи до традицій „Товариства Прихильників Освіти”, (що основане проф. Ст. Дністрянським і товаришами 1921 р.), і континууючи його працю, що входить, тепер у 27-ий рік діяльності, продовжує „КОДУС” добре заслужену роботу своїх попередників та старается за те, щоб українське студентство поза межами краю мало, все помічну руку старшого громадянства так у матеріальній, як і моральній сторінці допомоги. Тільки завдяки великому зрозумінню

багатьох років можна було дотепер втримати на університетах та високих школах, стоїть та чужих, сотні української високошкільної молоді та допомогти великій її кількості закінчити успішно свої студії. Однак, огов’язком наших молодих громадян, які покинули свої високошкільні студії з а в д я к и допомозі „КОДУС-у”, є те, що їх наслідники й товариші могли завдяки цій установі й за її підтримкою також продовжувати свої студії. Багато колишніх стипендістів „КОДУС-у” сьогодні громадяни, що за допомогою закінчених студій працюють у різних ділянках нашого громадянського життя. Багато з них займає поважні пости у націому громадянстві так серед європейської, як і заокеанської еміграції. Багато тих, хто колись користав з допомоги „Товариства Прихильників Освіти” та „КОДУС-у” мають уже можливість повернути частинно, чи в цілості зобов’язання зятягнені колинебудь в часі своїх студій. До цих стипендістів „Товариства Прихильників Освіти”, чи „КОДУС-у” звертається тепер „КОДУС” р. проханням вирівняти свої зобов’язання, щоб цим способом допомогти установі продовжувати її допоміжну працю також і для тих

товаришів, що зараз ще студіюють і цієї допомоги потребують. Цих потребуючих є надзвичайно багато, бо близько шість сотень українських студентів здані лише на те, що можуть студіювати тільки завдяки постійним, місячним стипендіям „КОДУС-у”.

„КОДУС” мусить допомагати також у веденні улажненнім студентських харчівень у більших університетських містах, як Мюнхен, Гайдельберг, Регенсбург, Ерланген і інших, бо стан прохарчування наших студентів з кожним місяцем гіршає. Тому, що видатки на стипендії і на проживання у харчівнях збільшуються, прийшов час, щоб довжинки „Товариства Прихильників Освіти” та „КОДУС-у” відгукнутися на цей заклик своїх же студентів, молодих товаришів та старалися, чи то ратами, чи одноразово повернути зятягнені давніше у цих установах зобов’язання.

Рівночасно пригадуємо ще раз нашому громадянству, що українське студентство чекає далі на пожертви у формі місячного оподаткування та на постійні збори для підтримання фондів „КОДУС-у”.

Дівчі дає, хто скоро дає! — пригадуємо українському громадянству.

Гроші слід надсилати на адресу „КОДУС-у” Фюрт, Даніель Лайхтстрассе 1/III.

Проф. д-р З. Кузеля, голова; проф. д-р інж. Е. Хрпалівий, заст. голови; проф. Д. Р. Розгін, заст. голови; проф. Т. Волошин і проф. інж. Р. Димінський, секретарі.

Скільки українських скитальників в Європі?

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Дуже скупі вістки маємо про українців у т. зв. скандинавських державах, себто у Швеції, Норвегії і Данії. Ще найбільше наших людей живе у Швеції, де вони спромоглися організувати і власний Український Комітет, що захищає їхні інтереси. В Данії перебуває всього кількох українців, що — як зачуваємо — перебувають у досить важкому становищі. Про долю українців у Норвегії, яких там мабуть дрібна горстка, взагалі нічого не чути.

Розмірно численно заступлена тепер українська еміграція в Англії, куди переїхала з Італії не тільки загана вже І. Українська Дивізія, але й багато українських воєнків та їх родин з польських частин армії ген. Андерса. Також багато українських скитальців виїхало недавно або виїдуть ще й тепер з Німеччини на працю в Англії. Найбільше наших людей виїхало туди з англійської смуги Німеччини, де з цієї причини деякі українські табори прорідилися наполовину. Скільки тепер всіх українців в Англії, докладно не знаємо; мабуть буде їх не менше 25-30 тисяч.

Вкінці треба згадати, що дуже дрібне число українців живе ще в двох південно-європейських державах: в Іспанії, де м. ін. студіює кілька десятків українських студентів, та в Португалії, хоч про українських скитальників у тій державі ми якось певної згадки в ніякому часописі не подибували.

Коли ж все вище сказане підсумуємо, то виходить, що всіх українців в Європі по цьому боці залізної занавіси живе тепер від 275 до 300 тисяч душ. Найбільше скупчені українці під цю пору в п’ятих європейських державах: в Німеччині, Австрії, Франції, Бельгії і Англії. І тільки в цих державах мають українські скитальники розбудовані свої Допомогові Комітети, свої церковні і світські організації, свої національні школи, видавництва, часописи то-що. В усіх інших державах Європи українців небагато, їх переважно горстка. А що наші люди до того всього найчастіше розсіяні та розкинені по всіх усюдах і не мають своєї інтелігенції, або мають її дуже мало, то їм там важко зорганізуватися, і ще важче виявити себе перед чужинцями як окрема національ-

інженер!) на спільку з п. Дацьком, та вбивав їх, потрібні для краєвих справ. П. Крупка, п. Савка й енергійна п. Білоус метушилися з буфетними квитками-тикетами. Холодні напівки, що їх пиливали пп. Небоженко й Кушнір, ждали вже на гостей. П. Шеремета й п. Шалайко жартували виконували ще останні доручення свого голови, як почали напівки перші гості, а з тим і перші замовлення до кухні. За роботою ми й не зчулися, як минули години, а тут незабаром й п. Когій автобусом приїхав та „хмару” нових гостей привіз.

Тимчасом на загородженій площі, молоді й діти голосно реготалися під час забав й різних перегонів.

Старша молоді танцювала, а тут уже й прийшла пора на найважливішу точку програми „Контест популярності”. При спеціально приготуваній століку з таблицями, де вписано імена обох contestantок, засіли чотири пані, які технічно переводили той контест. Дві пані, представниці західної частини міста й другі дві, східної. Хто перемаже, захід чи схід? З одної сторони завзята п. Левкут і п. Небоженко, провідниця на право й ліво контестові книжечки, щоб тільки „західна” contestantка перемогла. Знову ж не менш завзята п. Будзол і Я. Сливинська, (представниці східної частини міста) теж не хотіли остатися позаду — а до мікрофону, що стояв на підвішечці, говорили на переміну п. п. Панчук і Дідик В. та додавали вогню: „Вестсайд тримайтеся, істсайд не дайтеся!” Зійшлася дублюка „Хочемо бачити contestantок, хай покажуться!” Голос народу — голос Бога. Виїшли на сцену обі пані: чорнявка С. Бугай, зі сходу й білявка О. Кашній з заходу міста. Чепурно одягнені, моло усміхнені поглядали на гостей та старалися зробити якнайкраще враження, бо ж... від того збільшується фонд УКК. Усміхи й мимі підморгування не пішли надаремно. Всі книжечки роботи п. Рудого (а було їх 500 по 12 квитків-тикетів) розпродано з одної й другої сторони, а описі почалася вже лічниця без квитків. Більше грошей зложили господарі, себто східна частина міста і їхня contestantка перемогла. У запалі тієї боротьби деякі панове, як от Довгань, накупили тих книжечок стільки, що й у кишені не містилися. В міхачі п. Панчук вручив обом contestantкам нагороду: регарно виризьблені альбоми, а для „королеви популярності” ще й вишарпаний диплом.

На закінчення можна було ще виграти нагороди. П. Крупка крутив „бочіку щастя”, а маленька Галюся витягала звід-

на спільнота. Та все ж певне одно: сьогодні нема в Європі держави, в якій не було б помітно більшого чи меншого скупчення, а боля горстки, українців, чого перед 1945 роком не було.

І. Німчук.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

\$1,000 з „Пікніку” на фонд У. К. К.

У зв’язку з загальною акцією призирання фондів для успішної праці УКК, відбувся 25. липня ц. р. в околиці Дітройту „Пікнік”, улаштований філією УКК на Дітройт.

Наперед розіслані програми (що їх виконали безкоштовно п. Цюник) заповідали багату програму: 1) танці при укр. оркестрі пр. С. Онисюка; 2) вибір „Королеви популярності”; 3) Старокраєві забави під проводом новопривбувших; 4) військові вправи; 5) награвання найновіших укр. грамофонних плит-рекордів, багато несподіванок і добрий буфет.

Означеного дня, що зовсім рано, члени комітету й деякі виконавці програми, явилися на місце, щоб догду підготувати працю остаточно закінчити на час. Та показалося, що ще раніше від нас прибули два молодці, щоб пильнувати брами й не пропустити нікого без квитка-тикета. Ми тільки виїшли з авта, як вони в тожувменті з’явилися коло нас. Не було ради, всі сягнули до кишені, чи гаманця... й розішлись, кожен до своєї роботи.

Розуміється, що проводив усім „асюдисущий” голова філії УКК п. Дем’ян, а вірно скупкували йому інші комітетові й принагідні помічники з п. Дем’яновою включно. Жінцтво засіло в кухні до роблення вареників, голубців та інших „благ”.

П. Кульчицький зі спритом новітнього „Тарзана лави” по деревах, щоб заключити радієві голосники. П. Стефанік вимірював площу (не дарма

новий голова канадської партії. — Луїс Сан Лоран, у віці 66 літ, теперішній канадський міністер закордонних справ, якого вибрали недавно головою Ліберальної партії, після зречення з цього становища прем’єра Канади, В. Л. Мекензі Кінга. Сан Лоран має обняти становище прем’єра після Мекензі Кінга.

ти карточки. Виграли деякі щасливці. Незалежно від програми, знайшлися панове, що захоплені загальним настроєм зложиди грошей датки для УКК: п. Микула зложив, уже давніше обіцяні \$15 за один день праці. П. Тимоч від тов. „Провидіння” \$10; п. Патра \$10; по \$5: п. Годяк, п. Медичкий, п. Чорний.

В загальному треба підкреслити, що „Пікнік” улаштований філією УКК, мав великий моральний успіх, бо спільні зусилля покладали давні й нові іммігранти разом з молоддю тут народженою, всупереч усім „злим духам”, що хотіли б бачити, як українці сваряться й діляться на чимраз то менші групи й групки.

Та крім морального успіху був значний матеріальний успіх, бо з чистого доходу призначено тисячу доларів для централі УКК. Мушу тут згадати тих, що в найбільшій мірі причинилися до успіху „Пікніку” (крім проводу філії УКК). Це передовсім такі товариства: Союз Українок, від. 5, СВА, від. 31, „Укр. Золотий Хрест”, від. 34, тов. Шашкевича, тов. І. Франка, Клуб „Боян”, Клуб „Шкільних матерей”, Молодечий 58 від СВА, Українська Централь при Карпендер, та багато поодиноких людей доброї волі.

М. Сливинська.

Uncle Sam Says

The kid in upper 4 captured your heart during wartime. In spirit you traveled with him toward his uncertain future on the battlefields. The kid upstairs today is yours. The “kid” may be a freckled boy or a curly haired little girl—your son or daughter who will need your help through savings to find a place in everyday life. The Payroll Savings Plan for buying United States Savings Bonds where you work is the only automatic, safe, profitable way for you to buy bonds by the installment payment method. In this way you can build the nestegg which can make the difference between wishing and having the funds for education and a secure future for your children. If you are self-employed, buy bonds automatically through the Bond-A-Month Plan where you bank.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

О. КОТАНСЬКИЙ БАТЬКИ І ДІТИ Драма з народного життя на 5 днів. Виступає 11 осіб: 7 мужчин і 4 жінки. Ціна 25 ц. за примірник. Замовлення враз з належитістю слати до: „СВОБОДА” Р. О. BOX 348 JERSEY CITY 3, N. J. 3 Канади треба платити тільки американською валютою

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.



НОВИЙ ГОЛОВА КАНАДСЬКОЇ ПАРТІЇ. — Луїс Сан Лоран, у віці 66 літ, теперішній канадський міністер закордонних справ, якого вибрали недавно головою Ліберальної партії, після зречення з цього становища прем’єра Канади, В. Л. Мекензі Кінга. Сан Лоран має обняти становище прем’єра після Мекензі Кінга.

ти карточки. Виграли деякі щасливці. Незалежно від програми, знайшлися панове, що захоплені загальним настроєм зложиди грошей датки для УКК: п. Микула зложив, уже давніше обіцяні \$15 за один день праці. П. Тимоч від тов. „Провидіння” \$10; п. Патра \$10; по \$5: п. Годяк, п. Медичкий, п. Чорний.

В загальному треба підкреслити, що „Пікнік” улаштований філією УКК, мав великий моральний успіх, бо спільні зусилля покладали давні й нові іммігранти разом з молоддю тут народженою, всупереч усім „злим духам”, що хотіли б бачити, як українці сваряться й діляться на чимраз то менші групи й групки.

Та крім морального успіху був значний матеріальний успіх, бо з чистого доходу призначено тисячу доларів для централі УКК. Мушу тут згадати тих, що в найбільшій мірі причинилися до успіху „Пікніку” (крім проводу філії УКК). Це передовсім такі товариства: Союз Українок, від. 5, СВА, від. 31, „Укр. Золотий Хрест”, від. 34, тов. Шашкевича, тов. І. Франка, Клуб „Боян”, Клуб „Шкільних матерей”, Молодечий 58 від СВА, Українська Централь при Карпендер, та багато поодиноких людей доброї волі.

М. Сливинська.

Uncle Sam Says

The kid in upper 4 captured your heart during wartime. In spirit you traveled with him toward his uncertain future on the battlefields. The kid upstairs today is yours. The “kid” may be a freckled boy or a curly haired little girl—your son or daughter who will need your help through savings to find a place in everyday life. The Payroll Savings Plan for buying United States Savings Bonds where you work is the only automatic, safe, profitable way for you to buy bonds by the installment payment method. In this way you can build the nestegg which can make the difference between wishing and having the funds for education and a secure future for your children. If you are self-employed, buy bonds automatically through the Bond-A-Month Plan where you bank.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІ В НЮ БРІТЕН, КОНН. — улаштує: —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 22-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1948 в Schuetzen Park, Barnsdale Початок у годині 1-шій пополудні. Славна Радіова Орхестра Рей Генри буде пригравати до танців. За добру забаву і чесну обслугу ручить — Комітет Парохії.

УВАГА! НЮ БРІТЕН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Що писала „Свобода” тому 40 років?

20 серпня 1908 р.

ДЕПУТАЦІЯ У. Н. СОЮЗУ ДО АПОСТОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕГАТА У ВАШИНГТОНІ

Головна Конвенція У. Н. Союзу, яка відбулася в Філадельфії від 7 липня, надала почесне членство єпископові СС. Ортисському і рішила підтримати його повагу для зрештешнього нешкідливим напасти угро-руських священників і світських діячів. Особливо треба було спростувати напад, кинений на єпископа на Конвенції „Соєдинення Гр.-Кат. Русских Братств”. У склад депутатів ввійшли: Д. Капітула, К. Кирчів, А. Добощ, Ст. Врабель, Т. Лавовський. Послухання відбулося 16 липня. Депутатія сповнила ухвалу Конвенції, заявила свою підтримку для єпископа проти напасти, довідалася, що запис церков на єпископа це лише форма, якою церкви передається під завідаєльство („ін трост”) єпископові, а не на його власність.

ПАРЦЕЛЯЦІЯ ЗЕМЛІ ПІД УКРАЇНСЬКУ КОЛЬОНІЮ В ТЕКСАС.

Коло Бремонд, у Тексасі, відбудеться 25 серпня, б. р. парцеляція землі під українську кольонію. Туди мають переселитися українці з Бремонду (35 родин), однак, щоб кольонія була повна, треба вдвоє тільки людей. Дорога парохомом з Нью Йорку до Галвестону коштує \$20, а від корабля до Бремонду коштує залізниця \$7.90. Ціна землі по 14-17 доларів за акер, однак вистарчає по 5 доларів на завдаток, а решту можна сплатити догідними ратами. У Бремонді ждати не на нових подорожніх Михайло Турляк. — Альбін Валя, в Гюстон Тексас.

ІВАН ФРАНКО ВИДУЖАВ.

Відрадною вісткою ділимося з нашим громадянством, а саме, що наш письменник д-р Іван Франко, подужав настільки, що вже покинув санаторію та остає вдома. На жаль, письменник не може володіти руками, тому пишуть для нього його сини під диктатом батька.

Французька преса про уккрінські справи

Найбільший французький хліборобський тижневик „Ля Газет Агріколь” містить статтю п. н. „Страйки в колосах”, де автор відзначає опір українських селян большевицькій політиці гноблення, з’ясовуючи становище на Україні від самих початків советського окупаційного режиму. Автор описує штучний голод в 1933 р. і зв’язане з цим примусове заведення колгоспної системи. Розстріли й виселення українського сільського населення, сучасні заворушення на Україні обговорені детально. „Надзвичайні, багатства України, читаємо в статті, — які століттями були використовані Москвою білою чи червоною, ці багатства стали нещастям для волі України”. Наприкінці автор підкреслює, що українські селяни обурені советським режимом, який загнав їх у нужду й невільництво. Автор вірить, що опір українських селян зніщить режим гнобителів і все людство разом з українським народом буде нарешті звільнене від большевицького кошмару.

Французький популярний тижневик „Лонді-Діманш” від 22. 6. публікує велику ілюстровану статтю про бойові дії УПА п. н. „Україна в боротьбі проти Сталіна”. Наголовок цієї статті вміщений великими літерами на першій сторінці.

Стаття-ілюстрована збірковими жетонами УГВР, фотографіями деяких документів і карикатурами з гумористичного журналу „Лис Микита”. Згадується і про рейд УПА минулого року через ЧСР до західних зон Німеччини.

(У. Т.).

ПЕРШІ МАНЕВРИ ВІДНОВЛЕНОЇ ІТАЛІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Медіолан, Італія, 19 серпня. (ЮП). — Розбита під час війни й відновлена після неї Італійська армія почала зчора свої перші маневри. В маневрах беруть участь тисячі воєнків усіх родів зброї. Їм приглядаються американські та британські військові спостерігачі.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗЛУЧЕНІ УКРАЇНСЬКІ АМЕРИКАНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ НЮАРКУ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ — улаштовують: —

ПЕРЕДМАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

в неділю, дня 22 серпня 1948 в Українській Централі 180 WILLIAM ST., NEWARK, N.J.

Початок в годині 4:30 пополудні. — Вступ вільний. Шановні Громадяне і Громадянки!

Комітет Маніфестації, що відбудеться 10-го жовтня в Моск Театрі запрошує усі Організації, Товариства, Клуби, українські парохії та все громадянство за винятком червоного покору на це ВІЧЕ.

